

สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

Institute for Urban Disease Control and Prevention

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control Ministry of Public Health

โทรศัพท์ 0-2521-0943 โทรสาร 0-2521-0936

สัปดาห์ที่ 12 (ระหว่างวันที่ 19 - 25 มีนาคม 2566)

สรุปรายงานเหตุการณ์ที่สำคัญทางระบาดวิทยา

1. การได้รับแจ้งข่าว/เหตุการณ์ และตรวจสอบข่าว

สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังระบาดวิทยา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 19 - 25 มีนาคม 2566 พบโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ดังนี้

1.1 รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก จำนวน 3 ราย จำแนกดังนี้

- ได้รับแจ้งจากสคร. 4 จ.สระบุรี พบผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 18 ปี เริ่มป่วย 14 มี.ค. 66 วินิจฉัยเป็น DF ผลตรวจ NS1Ag Negative IgM Negative, IgG Negative ได้รับแจ้งข่าววันที่ 20 มี.ค. 66 พักอาศัยเพชรเกษม 63 แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

- ได้รับแจ้งจากสคร. 4 จ.สระบุรี พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 20 ปี เริ่มป่วย 16 มี.ค. 66 วินิจฉัยเป็น DF ผลตรวจ NS1Ag Negative IgM Negative, IgG Negative ได้รับแจ้งข่าววันที่ 20 มี.ค. 66 พักอาศัยแขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

- ได้รับแจ้งจากสคร. 4 จ.สระบุรี พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 28 ปี ชาวพม่า เริ่มป่วย 13 มี.ค. 66 วินิจฉัยเป็น DF ผลตรวจ NS1Ag Positive IgM Positive, IgG Positive ได้รับแจ้งข่าววันที่ 21 มี.ค. 66 พักอาศัยแคมป์ก่อสร้างระแวก Central พระราม 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

1.2 รับรายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกา จำนวน 1 ราย จำแนกดังนี้

- ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลกลาง พบผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 2 วัน คลอดวันที่ 18 มี.ค. 66 ขนาดรอบศีรษะ 27 ซม. ความยาวลำตัว 43 ซม. น้ำหนักแรกคลอด 1,866 กรัม เข้าเกณฑ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

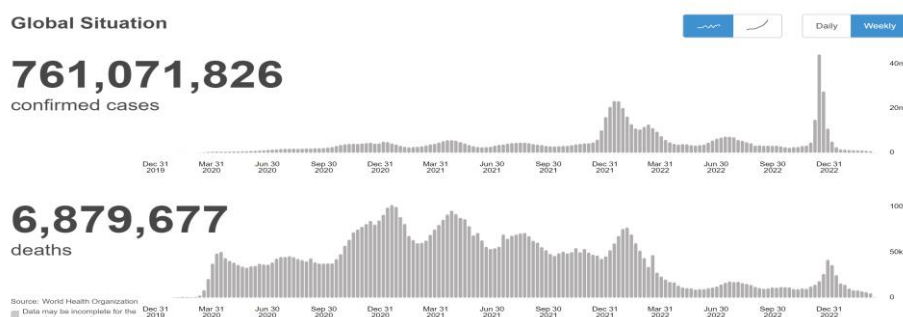
1.3 รับรายงานผู้ป่วยโรคฝีดาษวานร จำนวน 1 ราย จำแนกดังนี้

- ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลพระราม 9 พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 17 ปี มีผื่นทั้งตัว ตุ่มหนองที่อวัยวะเพศ มีแผลลอกคัน ไข้ เข้ารับการรักษาวันที่ 18 มี.ค. 66 พักอาศัยแขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

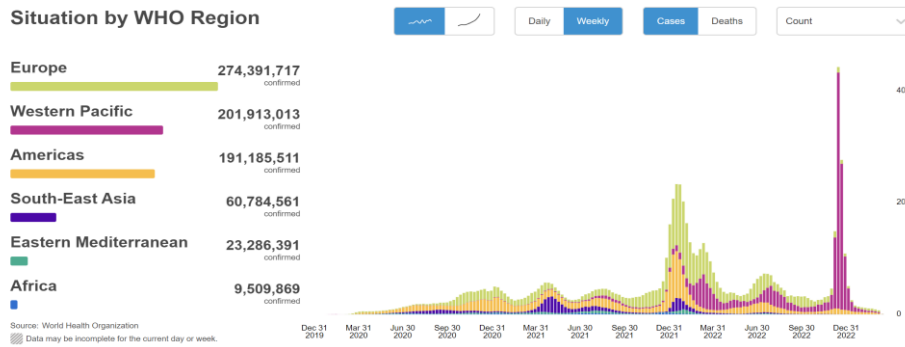
2. สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่สำคัญ พื้นที่กรุงเทพมหานคร

2.1 สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

องค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ณ วันที่ 21 มี.ค. 66 มีผู้ป่วยได้รับการยืนยันสะสม 761,071,826 ราย มีผู้เสียชีวิตรวม 6,879,677 ราย ข้อมูลการรับวัคซีนทั่วโลก ณ วันที่ 20 มี.ค. 66 ได้รับทั้งหมด 13,260,401,200 โดส

รูปที่ 1 แสดงข้อมูลสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั่วโลก อ้างอิงจากข้อมูลสถิติขององค์การอนามัยโลก

รูปที่ 2 แสดงข้อมูลสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อรายภูมิภาค อ้างอิงจากข้อมูลสถิติองค์การอนามัยโลก

ประเทศไทยข้อมูล ณ ระหว่างวันที่ 19 – 25 มี.ค. 66 มีผู้ติดเชื้อโควิด 19 จำนวน 150 ราย เฉลี่ยรายวัน 21 ราย/วัน รวมผู้ติดเชื้อสะสม 4,713 ราย เสียชีวิต 6 ราย เฉลี่ยรายวัน 1 ราย/วัน รวมผู้เสียชีวิตสะสม 266 ราย ข้อมูลรับวัคซีน 144,947,471 โด๊ส ผู้ที่ได้รับวัคซีนชนิดอย่างน้อย 1 เข็ม 57,233,578 โด๊ส คิดเป็นร้อยละ 82.28 อย่างน้อย 2 เข็ม 53,729,862 คิดเป็นร้อยละ 77.25 ในส่วนพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบผู้ติดเชื้อโควิด 19 ในสัปดาห์นี้ จำนวน 273 ราย รวมผู้ติดเชื้อสะสม 31,286 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต รวมผู้เสียชีวิตสะสม 308 ราย เฉลี่ยผู้ติดเชื้อรายใหม่ 20-30 ราย/วัน

2.2 สถานการณ์โรคไข้เลือดออก

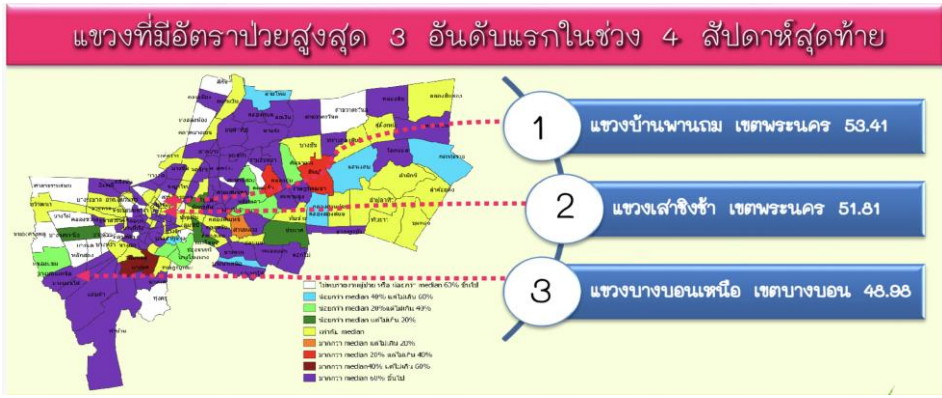
ข้อมูลจากการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา (506) กองระบาดวิทยา ณ วันที่ 12 มี.ค. 66 พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม 7,691 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 11.64 ต่อแสนประชากร ผู้เสียชีวิต 7 ราย คิดเป็นอัตราราย 0.09 ต่อแสนประชากร

ข้อมูลโรคไข้เลือดออกพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม 1,801 ราย คิดเป็นอัตราราย 32.78 ต่อแสนประชากร ผู้เสียชีวิต 1 ราย คิดเป็นอัตราราย 0.06 ต่อแสนประชากร ส่วนใหญ่พบในกลุ่มอายุ 5-14 ปี อัตราราย 76.95 ต่อแสนประชากร รองลงมาในกลุ่มอายุ 15-34 ปี อัตราราย 52.46 ต่อแสนประชากร และกลุ่มอายุ 0-4 ปี อัตราราย 31.15 ต่อแสนประชากร โดยข้อมูลจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2566 พบว่าสูงกว่าข้อมูลในปี พ.ศ. 2565 และค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ดังรูปที่ 3

สถานการณ์ 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา พบว่าเขตที่อัตรารายสูงสุด 3 อันดับแรก คือแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร อัตราราย 53.41 ต่อแสนประชากร แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร อัตราราย 51.81 ต่อแสนประชากร และแขวงบางบอนเหนือ เขตบางบอน อัตราราย 48.98 ต่อแสนประชากร ดังรูปที่ 4

รูปที่ 3 แสดงข้อมูลการพยากรณ์โรคไข้เลือดออก พื้นที่กรุงเทพมหานคร ข้อมูลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน พ.ศ. 2566 เปรียบเทียบกับพ.ศ. 2565 และมัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2561-2565) อ้างอิงจากข้อมูลสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

รูปที่ 4 แสดงข้อมูลสถานการณืโรคไข้เลือดออก พื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกรายเขตที่มีอัตราป่วยสูงสุด อ้างอิงจากข้อมูลสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

3. สถานการณืโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญในประเทศและต่างประเทศ

3.1 สถานการณืการเฝ้าระวังการสัมผัสสารซีเซียม 137

จากกรณีวัตถุกัมมันตรังสี “ซีเซียม-137 (Cesium-137, Cs-137)” ของโรงไฟฟ้าแห่งหนึ่งใน อ.ศรีมหาโพธิ์ จ.ปราจีนบุรี สูญหาย และพบว่ามี การหลอมไปแล้วที่โรงหลอมเขตอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี ทำสังคมให้เกิดความกังวลว่า อาจมีผู้ไม่ทราบว่าเป็นวัตถุอันตรายและสัมผัสจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพนั้น ซึ่งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรีเปิดหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน และสำนักปรมาณูเพื่อสันติ และจังหวัดปราจีนบุรีลงสอบสวนเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามสถานการณืโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพประชาชน ผู้สัมผัส และผู้มีโอกาสสัมผัส รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้เนื่องจากสารกัมมันตรังสีมองไม่เห็น ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส แต่ตรวจจับได้ด้วยเครื่องมือว่าแผ่รังสีหรือไม่ การเกิดพิษขึ้นกับสารแต่ละชนิดที่มีอันตรายแตกต่างกัน ความเข้มข้นสาร ระยะเวลาสัมผัส และระยะห่างในการสัมผัส ก็จะมี ความรุนแรงแตกต่างกันไป ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ส่งเฝ้าระวังโรคอย่างใกล้ชิด ซึ่งอาการมีทั้งแบบเฉียบพลัน เช่น สัมผัสใกล้ชิดอยู่ในระยะที่ไม่ห่างนัก อาการที่พบได้คือ เซลล์มีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเซลล์ที่ไปสัมผัส ผิวหนังอาจมีตุ่มพอง ตุ่มน้ำใส เกิดการอักเสบ หรือเนื้อตายได้ถ้าสัมผัสนานๆ หรืออาการทั่วไป เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว ท้องเสีย อุจจาระร่วง ส่วนผลระยะกลาง และระยะยาว ส่วนใหญ่สารกัมมันตรังสีจะไวต่อเซลล์ที่มีการแบ่งตัว เช่น เซลล์เม็ดเลือดขาว หรือเส้นผม เน้นการเฝ้าระวังเชิงรุกทุกคนที่อยู่ในพื้นที่เกี่ยวข้อง หรือคนมีโอกาสสัมผัส เด็ก ผู้สูงอายุ โรคเรื้อรัง ร่างกายไม่ค่อยดี เวลาได้รับสารต่างๆ อาจทำให้โรคเดิมกำเริบมากขึ้น แต่ย้ำว่าโรคนี้ เป็นได้ทุกคน ทั้งนี้เพิ่มเติม การเฝ้าระวังกลุ่มที่มีอาการทางผิวหนังและเนื้อเยื่อ กลุ่มที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และกลุ่มที่มีอาการผิดปกติผิดปกติสังเกต จะมีการลงรายละเอียด เช่น พบคนมีเม็ดเลือดขาวต่ำกว่าปกติจำนวนมาก ก็ให้เร่งสอบสวนสาเหตุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องสื่อสารความเสี่ยงจากการสัมผัสสารกัมมันตรังสี แจ้งข้อมูลให้ประชาชนรับทราบว่ามีใครเสี่ยงสูงสุด ต่ำสุด โดยเฉพาะคนในโรงงานกับละแวกใกล้เคียง ใครสัมผัสกี่คน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สุด ต้องมีการตรวจสุขภาพร่างกายให้ครบถ้วนอย่างใกล้ชิด โดยมีการตรวจสุขภาพ และตรวจหาสารซีเซียมในปัสสาวะ เป็นต้น ส่วนประชาชนบริเวณอำเภอศรีมหาโพธิ์ ให้เฝ้าสังเกตอาการประชาชนในอำเภออื่นๆ ในจังหวัดปราจีนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ให้มีการจัดระบบเฝ้าระวังผู้ที่มีอาการเข้าข่ายสงสัยจากการสัมผัสวัตถุกัมมันตรังสี ซีเซียม-137 ปัจจุบันยังไม่พบความผิดปกติในกลุ่มที่เฝ้าระวังในพื้นที่ ทั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการเฝ้าระวังโรคจนกว่าเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ หรือสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิสูจน์ทราบได้ว่ากัมมันตรังสีหมดไป หรือถูกเก็บเรียบร้อยหรืออยู่ในระยะปลอดภัย

ซีเซียม 137 เป็นสารกัมมันตรังสี ที่มีลักษณะโลหะอ่อนมาก สีทองเงิน เป็นของเหลวที่อุณหภูมิห้อง แต่มักจะจับตัวกับคลอไรด์กลายเป็นผงผลึก ปล่อยรังสีเบต้า และแกมมา ใช้ในโรงงาน นอกจากนี้ ยังใช้เป็นเครื่องมือทางการแพทย์รักษามะเร็ง อันตรายจากการสัมผัสสารกัมมันตรังสี ซีเซียม 137 ได้รับอันตรายมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณของรังสี ชนิดของรังสีที่ได้รับ

อาการที่พบ คือ ไข้ คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ถ่ายเหลว ผิวหนังบริเวณที่โดนรังสีจะเกิดแผลไหม้พุพอง ในกรณีสัมผัสปริมาณมาก ส่งผลกระทบต่อระบบเลือด กดไขกระดูก ระบบประสาท ชักเกร็ง และอาจเสียชีวิตได้

ข้อควรปฏิบัติหลังการสัมผัสซีเซียม 137 ลดการปนเปื้อนบริเวณที่สัมผัสสาร โดยล้างตาให้น้ำไหลผ่านจากหัวตาไปทางหางตาด้วยน้ำสะอาด ล้างมือ อาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ใส่เสื้อผ้าในถุงปิดปากให้สนิทเพื่อตรวจสอบว่ามีการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีหรือไม่

การป้องกันและการปฏิบัติตน ได้แก่ หลีกเลี่ยงการสัมผัสสารกัมมันตรังสีหรือกล่องเหล็กต้องสงสัย ถ้าอยู่ในที่เกิดเหตุให้ไปลงทะเบียนผู้สัมผัสสารกัมมันตรังสียังหน่วยงานที่กำหนด เพื่อขึ้นทะเบียนผู้สัมผัสหรืออยู่ในเหตุการณ์ และเฝ้าระวังสุขภาพและควบคุมการแพร่กระจายของกัมมันตรังสี รวบรวมสิ่งของหรือเสื้อผ้าที่คาดว่าอาจมีการปนเปื้อนของสารกัมมันตรังสีให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบก่อนนำไปใช้ ห้ามหยิบจับวัตถุทุกชนิด ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม ห้ามนำมือสัมผัสบริเวณภายในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นพื้นที่อันตราย รวมทั้งติดตามข้อมูลสถานการณ์การเกิดเหตุ และปฏิบัติตามประกาศอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ให้สังเกตอาการที่ควรพบแพทย์ ได้แก่ คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลวมากกว่า 2 ครั้ง มีไข้หนาวสั่น ชักเกร็ง มีเลือดออกที่ใดที่หนึ่งภายในหนึ่งสัปดาห์หลังโดนรังสี หรือมีการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสี ซีเซียม 137 หากสงสัยมีอาการดังกล่าว ติดต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ และเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลใกล้บ้าน พร้อมทั้งแจ้งประวัติสัมผัสสารกัมมันตรังสี ซีเซียม 137

4. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

4.1 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019: สถานการณ์ภาพรวมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มผู้ติดเชื้อผู้ป่วยรักษาในโรงพยาบาล ผู้ป่วยอาการหนัก ผู้ป่วยเสียชีวิตลดลง ซึ่งยังคงดำเนินการตามแนวทางโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง เน้นการปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค เน้นการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 เนื่องจากเป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงควรรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลด้วย ทั้งนี้ สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ร่วมกับเครือข่ายในการเฝ้าระวังและป้องกันโรค รวมทั้งเตรียมความพร้อมคุณภาพห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข ในการตรวจหาสายพันธุ์ไวรัสและสายพันธุ์ย่อยของโรคโควิด 19

4.2 โรคไข้เลือดออกในพื้นที่กรุงเทพมหานคร คาดการณ์ว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าปี พ.ศ. 2565 และคำมัญฐาน 5 ปีย้อนหลัง โดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 5 - 34 ปี กลุ่มเฝ้าระวังและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สนับสนุนผลิตภัณฑ์กำจัดลูกน้ำยุงลาย สเปรย์พ่นกันยุง ทราโยอะเบท โปสเตอร์และแผ่นพับ แก่กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร รวมทั้งเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเน้นย้ำประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลประชาชน ร่วมกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบริเวณบ้าน โรงเรียน ชุมชน เป็นต้น โดยใช้มาตรการ 3 เก็บป้องกัน 3 โรค (โรคไข้เลือดออก โรคไข้ปวดข้อยุงลาย และโรคติดเชื้อไวรัสชิคา)

4.3 สถานการณ์การเฝ้าระวังการสัมผัสสารซีเซียม 137 ประชาชนควรศึกษาแนวทางการป้องกัน ป้องกันสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย ไม่ต้องรอให้เสี่ยง หรือสัมผัสสารกัมมันตรังสี ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่ ซีเซียม-137 เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสารเคมีชนิดอื่น ๆ ที่อยู่ในโรงงานด้วยเช่นกัน โดยปฏิบัติตามแนวทาง คือ ควรสวมใส่ชุดหรือใช้อุปกรณ์โรงงานที่ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน ควรทำความสะอาด หรือฆ่าเชื้ออุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้เสร็จ สำหรับผู้ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยง หลีกเลี่ยงการสัมผัสสารกัมมันตรังสี หรือกล่องเหล็กต้องสงสัย และห้ามสูบบุหรี่ในพื้นที่เสี่ยง ไปลงทะเบียนผู้สัมผัสสารกัมมันตรังสียังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรล้างมือทุกครั้งก่อน

รับประทานอาหาร หรือดื่มน้ำ ลดการปนเปื้อนโดยอาบน้ำ สระผม ล้างตาให้น้ำไหลผ่านจากหัวตาไปหางตา และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที รวบรวมสิ่งของหรือเสื้อผ้าที่คาดว่าจะอาจมีการปนเปื้อนของสารกัมมันตรังสี ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ รวมทั้งการติดตามข้อมูลสถานการณ์ และปฏิบัติตามประกาศอย่างเคร่งครัด

แหล่งที่มา

1. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับโลก [เข้าถึงวันที่ 25 มีนาคม 2566] เข้าถึงได้จาก file:///C:/Users/Admin/Downloads/20221130_Weekly_Epi_Update_120.pdf และ <https://covid19.who.int>
2. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเทศไทย [เข้าถึงวันที่ 25 มีนาคม 2566] เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/covid19-daily-dashboard/>
3. สถานการณ์โรคไข้เลือดออก พื้นที่กรุงเทพมหานคร [เข้าถึงวันที่ 25 มีนาคม 2566] เข้าถึงได้จาก <https://webportal.bangkok.go.th/bmadcd>
4. ข้อมูลการเฝ้าระวังสถานการณ์ซีเซียม 137 [เข้าถึงวันที่ 25 มีนาคม 2566] เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/qpl/detail/9660000025979>, <https://www.thaigov.go.th/infographic/contents/details/6837> และ <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/31/iid/167581>

สรุปและตรวจสอบข่าวการระบาด โดย

นางสาวสมรักษ์	ศิริเชตรกรณ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	หัวหน้าทีม
นางสาวกมลชนก	ก่องห้าห้อง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	สมาชิกทีม
นางมธุรส	ลำสันเทียะ	นักจัดการงานทั่วไป	สมาชิกทีม